

Om Place Syntax

Förändring av stadens struktur, bebyggelse eller vägar innebär förändring av tillgänglighet till stadens platser och attraktioner. Dessa attraktioner kan vara butiker, service, nöjen, grönområden, men även andra människor. Tillgängligheten till andra, den tillgängliga tätheten, är ett av de viktigaste tillgänglighetsmåten eftersom det kan fånga gångtrafikflöden, besöksstryck, kundunderlag m.m., och belysa frågor om lokala ekonomiers bärighet, servicebehov, parkskötselbehov, offentlighet, trygghet och även social integration.

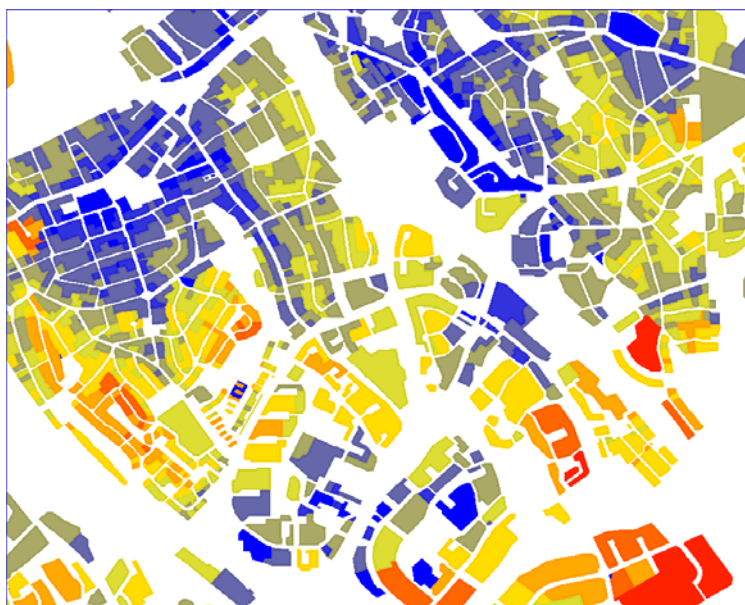
I en planeringssituation är det vanligt att man bedömer attraktioner och markanvändning och deras lokalisering för sig och gatu- och gångtrafiknätet för sig. Place syntax-analyser gör det möjligt att koppla samman de två till ett system, så som de används och upplevs av människorna på den specifika platsen.

Vid Arkitekturskolan på KTH har en GIS-applikation utvecklats, Place Syntax Tool (PST), som kan göra mycket precisa tillgänglighetsberäkningar. PST kan dels beräkna tillgänglighet ”topologiskt”, d.v.s. från alla adress- eller fastighetspunkter i ett område. Dels kan man räkna avstånd både i meter och i antal riktningsförändringar (axiallinjesteg). Det är det senare avståndsmåttet som mäter orienterbarhet, som är så unikt med PST. Place Syntax integrerar således Space syntax-forskningen väl beprövade mått för orienterbarhet med planeringens behov av platsknuten information. Det är detta som gör Place Syntax-metodiken och PST så unik. Att man med PST kan räkna dels närmaste avstånd till en specifik attraktion eller mängden attraktioner inom en viss radie gör en mängd strategiska stadsanalyser möjliga.

Strategiska stadsanalyser

Det finns således en stor mångfald av möjliga Place syntax-analyser. Här följer en kortfattad sammanställning med exempel på analysresultat.

- 1) Platsens besöksstryck: Detta innebär att beräkna den tillgängliga tätheten. Tätheten kan beskrivas som invånare, boende, arbetande eller BTA. Denna analys kan fånga gångtrafikflöden, och belysa frågor om lokala ekonomiers bärighet, servicebehov, parkskötselbehov, offentlighet, och trygghet.
- 2) Attraktionens besöksstryck: Detta betyder att beräkna antalet personer som bor och/eller arbetar inom en viss radie kring en attraktion. Analysen kan ge kunskap om kundunderlag för butiker eller potentiellt besöksstryck på en park. Analysen kan också riktas med utgångspunkt för vissa målgrupper.
- 3) Mellan platser: Detta betyder att räkna antalet tillgängliga platser inom en viss radie. Det kan t.ex. vara antalet fastigheter som kan nås från alla entréer i ett område. Detta skulle kunna säga något om mångfalden verksamheter som kan utvecklas i en stadsdel.
- 4) Från alla plaster till en attraktion: Detta betyder att räkna antalet attraktioner eller summan av attraktionerna inom en viss radie från alla plaster i ett område. Denna analys kan t.e.x. beskriva tillgången på grönområden eller butiker från alla entréer i en stadsdel. Att kombinera flera analyser av urbana tillgångar skulle kunna bli mått på urban attraktivitet.
- 5) Mellan attraktioner: Detta betyder att räkna summan av attraktioner inom en viss radie från attraktionerna själva. Detta skulle kunna vara ett mått på hur verksamheter clustrar sig, d.v.s. konkurrensförhållanden och potentialer för samarbetsmöjligheter mellan företag.
- 6) Mellan olika plaster och olika attraktioner: Detta betyder att beräkna tillgängligheten mellan specifika platser och specifika attraktioner. Exempel på detta är boendes tillgänglighet till arbetsplatser eller butikers närhet till parkeringsplatser. Analysen kan också göras på olika befolkningsgruppers tillgänglighet till varandra och belysa rumsliga förutsättningar för social integration respektive segregation.



Place syntax-analys som redovisar tillgängligheten till service.